

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Stk/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200651
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Dzurdzík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:7022200651.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. v právnej veci žalobkyne: N. Q. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: I. - B. L. XX/X, I. L., G., s trvalým pobytom na území M. republiky, E. XX/X, XXX XX J. nad G., zastúpenej JUDr. Marcelom Ružarovským, advokátom, A. Žarnova 11C, 917 02 Trnava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície policajného zboru Michalovce, Jána Hollého 53/46, 076 01 Michalovce, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí (blokov na pokutu) žalovaného, séria L, č. 0622540, č. 0622541, č. 0622542 a č. 0622543, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti právoplatnému rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-1Sa/18/2022 - 75 zo dňa 30. mája 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-1Sa/18/2022 - 75 zo dňa 30. mája 2024 sa mení tak, že rozhodnutie žalovaného - blok na pokutu séria L, číslo 0622540 v hodnote 10 €, blok na pokutu séria L, číslo 0622541 v hodnote 10 €, blok na pokutu séria L, 0622542 v hodnote 10 €, a blok na pokutu séria L, číslo 0622543 v hodnote 10 € zo dňa 21.09.2022 sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie.

II. Sťažovateľke sa priznáva právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom č. k. KE-1Sa/18/2022 - 75 zo dňa 30. mája 2024 Správny súd v Bratislave zamietol podľa § 190 SSP žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutie žalovaného - blok na pokutu séria L, číslo 0622540 v hodnote 10 eur, blok na pokutu séria L, číslo 0622541 v hodnote 10 eur, blok na pokutu séria L, 0622542 v hodnote 10 eur, a blok na pokutu séria L, číslo 0622543 v hodnote 10 eur zo dňa 21.09.2022.

2. Správny súd v predmetom rozsudku konštatoval, že obsah správnej žaloby tvorili dve námietky. Tou prvou sa žalobkyňa ohradzovala proti postupu žalovaného, ktorý od nej dňa 21.09.2022, teda v deň podania žiadosti o udelenie trvalého pobytu žiadal predložiť doklad o jej zdravotnom poistení na území Slovenskej republiky, hoci podľa žalobkyne v tento deň ešte nezačala plynúť trojdňová lehota na splnenie povinnosti uzatvoriť zdravotné poistenie, počítaná od prevzatia dokladu o pobyte, zatiaľ čo v druhej námietke žalobkyňa vytkla žalovanému, že s ňou pri prejednávaní priestupku v blokovom konaní nekonal v jazyku, ktorému ona rozumie.

3. Pokiaľ ide o prvú námietku žalobkyne, túto správny súd vyhodnotil, ako jednoznačne nedôvodnú. Z administratívneho spisu podľa súdu vyplýva, že žalobkyňa ešte predtým, ako požiadala dňa 21.09.2022 o udelenie trvalého pobytu na päť rokov, mala na území Slovenskej republiky udelený prechodný pobyt na účel zamestnania, ktorý jej bol následne dvakrát obnovený. Ak z textu cit. ust § 111 ods. 1, písm. d) zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že štátny príslušník tretej krajiny je povinný uzatvoriť zdravotné

poistenie najneskôr do troch pracovných dní od prevzatia dokladu o pobyte a preukázať pri kontrole pobytu, že je zdravotne poistený na území Slovenskej republiky, premietnutím na situáciu žalobkyne to nepochybne znamenalo, že žalobkyňa bola povinná do 3 pracovných dní od prevzatia dokladu o prechodnom pobyte, udelenom jej na účel zamestnania, resp. jeho obnovení, uzatvoriť zdravotné poistenie a pri kontrole tohto pobytu, v rámci výkonu zákonnej pôsobnosti žalovaného (policajného orgánu), tomuto, ňou uzatvorené zdravotné poistenie preukázať. Je viac než nelogické a v tomto prípade aj vylúčené, aby sa žalovaný dožadoval preukázania zdravotného poistenia výlučne v súvislosti s trvalým pobytom žalobkyne, nakoľko dňa 21.09.2022 žalobkyňa ešte len žiadala o udelenie trvalého pobytu, a teda v tento deň ani nemohla disponovať dokladom o ňom. Lehota troch pracovných dní na uzatvorenie zdravotného poistenia, počítaná od prevzatia dokladu o trvalom pobyte žalobkyne, by tak samozrejme ešte nemohla začať plynúť. Preto akékoľvek úvahy žalobkyne o tom, že žalovaný od nej žiadal preukázať uzatvorené zdravotné poistenie na základe jej trvalého pobytu, sú podľa názoru správneho súdu výsledkom nesprávneho právneho pochopenia citovanej právnej normy.

4. V súvislosti s touto uvedenou námietkou si správny súd zároveň všimol vzájomne si odporujúce vyjadrenia žalobkyne, kedy táto na jednej strane vyhlasuje, že v čase podania žiadosti o udelenie trvalého pobytu nemusela predložiť útvaru policajného zboru doklad preukazujúci uzatvorenie zdravotného poistenia, následne však viackrát poukázala na to, že doklad o ňou uzatvorenom zdravotnom poistení mala k dispozícii vo vozidle, avšak žalovaným jej nebolo umožnené odíť ho zobrať a tomuto predložiť. Z administratívneho spisu, konkrétne z odpovedí Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. a tiež Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, obidvoch zo dňa 05.05.2023, získal informáciu nasvedčujúcej faktu, že žalobkyňa nebola v relevantnom čase, teda dňa 21.09.2022 na území Slovenskej republiky zdravotne poistená.

5. Pokiaľ ide o čestné vyhlásenia manžela žalobkyne datované ku dňu 15.11.2022 a tiež ku dňu 12.03.2023, obsah ktorých sa zhoduje so žalobnou argumentáciou, pre správny súd bolo otáznе, aký význam im žalobkyňa prikladá a akú úlohu mali podľa nej tieto čestné vyhlásenia v správnom súdnom konaní zohrať. Výpoveď manžela žalobkyne, v tomto prípade uskutočnená vo forme čestných vyhlásení, čiže osoby, ktorá bola v priamom príbuzenskom pomere k žalobkyňi a ktorá navyše bola priamo zainteresovaná v preverovaných skutočnostiach, nemôže mať charakter relevantnej informácie, preukazujúcej bez ďalšieho tvrdenia žalobkyne, pretože obsah týchto čestných vyhlásení môže mať, vzhľadom na rodinný vzťah uvedených osôb, iba povahu tvrdení, ktoré by bolo potrebné ďalej preukázať. Navyše časť výpovede manžela žalobkyne prezentovaná v hore uvedených čestných vyhláseniach, kde sa tento sťažuje, že mu nebolo umožnené vyzdvihnúť preukaz o zdravotnom poistení žalobkyne z vozidla, odporuje vyššie uvedeným zisteniam, podľa ktorých žalobkyňa nebola v deň vyzvania na preukázanie jej zdravotného poistenia, t. j. 21.09.2022 zdravotne poistená.

6. V súvislosti s námietkou o neumožnení komunikovať žalobkyňi so žalovaným v jazyku, ktorému rozumie, kedy podľa žalobkyne jej žalovaný odňal právo na tlmočníka, bol správny súd presvedčený, že ani v tomto prípade nemôže argumentácia žalobkyne obstáť. Účelom pribratia tlmočníka je vytvoriť stav, kedy by sa s účastníkom administratívneho konania, vrátane toho blokoveho, konalo v jazyku, ktorému tento rozumie a v ktorom je schopný sa plnohodnotne vyjadrovať. Aj napriek tomu, že v preskúmanom blokovom konaní žalovaný služby tlmočníka formálne nevyužil, k odňatiu práva žalobkyne, aby sa s ňou konalo v jazyku, ktorému rozumie, z hľadiska materiálneho chápania tohto práva, podľa správneho súdu nedošlo. Žalobkyňa sa v správnej žalobe jednoznačne vyjadrila, že z dôvodu, že nerozumie slovenskému jazyku chodievajú na úrady, resp. inštitúcie vždy s manželom a ten sa potrebné dokumenty snaží vybaviť. Z uvedeného jednoznačne, aj keď nie výslovne vyplýva, že manžel žalobkyne je ten, prostredníctvom ktorého žalobkyňa prekonáva vzniknutú jazykovú bariéru aj v komunikácii s orgánmi verejnej správy.

7. V správnej žalobe žalobkyňa zároveň uviedla, že s manželom vzájomne komunikujú v anglickom jazyku. Z administratívneho spisu zároveň vyplýva, že príslušník policajného zboru, ktorý blokove konanie voči žalobkyňi realizoval, má dosiahnutý III. Stupeň - úroveň B1 v anglickom jazyku. Z uvedeného pre správny súd vyplýva, že ak žalobkyňa komunikuje so svojim manželom v anglickom jazyku a teda možno predpokladať, že v tomto jazyku je schopná komunikovať aj v úradnom styku, nič jej nebránilo pri realizácii blokoveho konania sa v tomto jazyku dorozumievať (pýtať sa, žiadať vysvetlenia, obhajovať sa). Na základe uvedených faktov, kedy žalobkyňa mohla pri realizácii blokoveho konania voči jej osobe využiť jazykové znalosti svojho manžela a tiež aj príslušníka policajného zboru, jej námietka o porušení práva konať v jazyku, ktorému rozumie, podľa názoru správneho súdu neobstojí. Pozornosť správneho súdu si vyslúžil aj moment, vyplývajúci zo správnej žaloby, podľa ktorého manžel žalobkyne tejto po úhrade sumy 40,- eur oznámil, že zaplatila pokutu. Pre správny súd bolo preto viac než namieste sa domnievať, že ak žalobkyňi jej manžel pretlmočil uvedenú informáciu, nič mu nebránilo

pretlmočiť žalobkyni aj všetko ostatné, čo v blokovom konaní nastalo a čo predchádzalo uloženiu pokuty. V nadväznosti na to si správny súd vedel len veľmi ťažko predstaviť, že by žalobkyňa bez toho, aby jej bolo vysvetlené v jazyku, ktorému rozumie, zaplatila presne 40,- eur, a vedela tiež to, kde má jednotlivé bloky na pokutu podpísať.

II. Kasačná sťažnosť žalobkyne, vyjadrenie žalovaného

a) kasačná sťažnosť žalobkyne

8. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v procesnom postavení sťažovateľky (ďalej len „sťažovateľka“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) g) a h) SSP. Sťažovateľka predovšetkým namietala, že:

- celé blokové konanie prebiehalo v slovenskom jazyku, pričom jej bolo v slovenskom jazyku oznámené, aby zaplatila pokutu, a to aj napriek tomu, že príslušník PZ bol zo strany jej manžela opakovane upovedomený o tom, že sťažovateľka nerozumie po slovensky. Blokované konanie teda neprebiehalo v jazyku, ktorému ona rozumie, pričom túto skutočnosť príslušník PZ vedel a voči sťažovateľke napriek tomu nezačal komunikovať napr. v anglickom jazyku, ktorému by obaja rozumeli. Nesprávny bol záver správneho súdu, že sťažovateľka mala možnosť komunikovať v anglickom jazyku. Sťažovateľke nebolo ani umožnené realizovať svoje právo na obhajobu, pretože voči nej príslušník PZ vystupoval po slovensky (a taktiež voči jej manželovi). Teda sťažovateľka sa podľa názoru správneho súdu mala obhajovať vo veci, o ktorej nevedela, že prebieha, lebo nebola o tom upovedomená v jazyku, ktorému rozumie.

- nie je vôbec rozhodujúce, či sa na mieste nachádzal aj manžel, ktorý ovláda anglický jazyk (ako ho ovláda aj príslušník PZ či sťažovateľka), keďže v anglickom jazyku blokované konanie vôbec neprebiehalo. Toto bol zásadný a rozhodujúci dôvod, pre ktorý bola podaná žaloba. Odvolávala sa pritom na článok 7 ods. 5 Dohovoru.

- sťažovateľka v tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberali podobnými prípadmi, kedy bola uložená blokovaná pokuta cudziemu štátnemu príslušníkovi. Na tieto rozhodnutia správny súd vôbec nereagoval a ani len neuviedol, prečo nepostupoval v súlade s touto ustálenou praxou. Poukázala na judikatúru ESLP, podľa ktorej sa dotknutá osoba môže vzdať práva na súd, no musí byť preukázateľne poučená o následkoch tohto postupu. V tomto prípade tomu tak nebolo, teda sťažovateľka nebola poučená v jazyku, ktorému rozumie, o tom, že ak zaplatí blokovanú pokutu, stráca možnosť odvolania sa a obnovy konania. Správny súd v Košiciach sa týmito argumentami vôbec nezaoberal, hoci sťažovateľka na ne výslovne odkazovala. Súd sa jednoducho uspokojil s tým, že na mieste bol prítomný aj manžel a sama sťažovateľka, ktorá ovláda anglický jazyk, sa na nič nedopytovala a neobhajovala sa (hoci blokované konanie prebiehalo v slovenskom jazyku).

- súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Sžo/1/2011). Vzhľadom k uvedenému, kedy správny súd nedal odpovede na všetky podstatné otázky a nevyporiadal sa s argumentáciou sťažovateľky, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Správny súd sa súčasne odchyľil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke povinnosti pribratia tlmočníka, aj keď sa ho dotknutá osoba osobitne nedomáhala (rozhodnutie 1Sžd/32/2011 alebo 2Sžo/6/2013, prípadne rozhodnutie ESLP Vizgirda proti Slovinsku, sťažnosť č. 59686/08).

- svoje tvrdenia preukázala na základe čestného vyhlásenia svojho manžela. Ak je obsah tohto vyhlásenia totožný so žalobnou argumentáciou, na tejto skutočnosti nie je nič zvláštne, lebo ak dvaja ľudia vnímajú tú istú udalosť, potom ju logicky opíšu rovnako. Vôbec nie je podstatné, že čestné vyhlásenie spisoval a podpísal jej manžel, ako blízka osoba, pretože za svedka je považovaná každá osoba, ktorá skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci sama vnímala, počula. Na status svedka alebo osoby podávajúcej čestné vyhlásenie sa nekladnú žiadne statusové či príbuzenské kritériá. V opačnom prípade by boli blízke osoby a priori vylúčené ako svedkovia a nemohli by vo veci podať ani čestné vyhlásenie.

- aj týmto spôsobom správny súd zasiahol do práva na spravodlivý proces, lebo vo svojej podstate neumožnil sťažovateľke uniesť dôkazné bremeno predložením čestných vyhlásení, a to iba pre jej rodinný pomer a osoby podávajúcej čestné vyhlásenie. Žalovaný nepredložil žiadne dôkazy o tom, že blokované konanie bolo vedené v jazyku, ktorému rozumie, alebo že by bola poučená o následkoch blokovaného konania, teda o vzdaní sa práva na súd. Žalovaný mohol navrhnuť vypočúť príslušníka PZ, ktorý vec blokovo prejednal, čo však neurobil, na základe čoho sa možno domnievať, že by žalovaným prezentované skutočnosti nepotvrdil.

b) vyjadrenie žalovaného

9. Žalovaný sa vo svojom písomnom vyjadrení stotožnil so závermi správneho súdu s tým, že v prípade sťažovateľky nedošlo k porušeniu jej práv v pri rozhodnutí orgánu verejnej správy.

III. Konanie na kasačnom súde

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktorému predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

IV. Právne posúdenie kasačného súdu

11. Podľa ust. § 111 ods. 1, písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny je povinný uzatvoriť zdravotné poistenie najneskôr do troch pracovných dní od prevzatia dokladu o pobyte a preukázať pri kontrole pobytu, že je zdravotne poistený na území Slovenskej republiky.

12. Podľa ust. § 73 ods. 1 zákona o pobyte, policajný útvar vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny doklad o pobyte do 30 dní od:

a) udelenia pobytu, ak si podal žiadosť o udelenie pobytu na policajnom útvare,

b) splnenia povinnosti podľa § 111 ods. 2 písm. b), ak si podal žiadosť o udelenie pobytu na zastupiteľskom úrade,

c) podania žiadosti o vydanie dokladu o pobyte, d) obnovenia prechodného pobytu alebo udelenia trvalého pobytu podľa § 46 ods. 1.

13. Podľa ust. § 118 ods. 1, písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, priestupku na úseku pobytu sa dopustí štátny príslušník tretej krajiny, ak poruší povinnosť podľa § 27 ods. 6, § 32 ods. 9 alebo ods. 10, § 38 ods. 8 alebo ods. 9, § 59 ods. 5 alebo ods. 9, § 62 ods. 3, § 73 ods. 14, § 96 ods. 4, § 111 ods. 1 písm. b) až f), h), j) až l), o) až r) alebo ods. 7.

14. Podľa ust. § 123 zákona o pobyte cudzincov, dokladom potvrdzujúcim zdravotné poistenie sa rozumie potvrdenie na meno cudzinca o tom, že je zdravotne poistený na území Slovenskej republiky alebo že má poistenú úhradu liečebných nákladov na území Slovenskej republiky.

15. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

16. Podľa ust. § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch, za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť.

17. Podľa ust. § 13 ods. 2 zákona o priestupkoch, ak tento alebo osobitný zákon neustanovuje inak, v blokovom konaní (§ 84) možno uložiť pokutu do 33 eur a v rozkaznom konaní (§ 87) do 250 eur.

18. Podľa ust. § 84 ods. 4 zákona o priestupkoch, pokuty v blokovom konaní sú oprávnené ukladať a vyberať správne orgány, v ktorých pôsobnosti je prejednanie priestupkov, osoby nimi poverené a ďalej orgány ustanovené týmto alebo iným zákonom.

V. Právny názor kasačného súdu

19. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Správneho súdu v Košiciach po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľky je dôvodná. Je zároveň potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť je inštitútom mimoriadneho opravného prostriedku. Z tohto dôvodu jej podanie je koncipované na konkrétnom tvrdení sťažovateľa o pochybení správneho súdu v konaní. Sťažovateľka namietala dôvody kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. f) g) a h) SSP.

20. Ako relevantnú musel kasačný súd vyhodnotiť námietku sťažovateľky o nesprávnom právnom posúdení podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP ako aj námietku podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti akcentovala námietku, že celé blokové konanie prebiehalo v slovenskom jazyku, ktorému nerozumie. Z uvedeného vyplývala aj námietka, že správny súd odchyľil od rozhodovacej praxe NS SR a takýto postup náležite nezdôvodnil. Kasačný súd sa preto koncentroval na preskúmanie, či bol v danom prípade postup správneho súdu obhájiteľný a dospel k záveru, že je mu možné vytknúť pochybenie v tomto smere. Správny súd poskytol síce argumentáciu, na základe ktorej považoval za zachované právo sťažovateľky konať pred správnym orgánom v jazyku, ktorému rozumie. Táto argumentácia mala vyplývať zo skutočnosti, že sťažovateľka komunikuje so svojím manželom v anglickom jazyku a zároveň z administratívneho vyplýva, že príslušník policajného zboru, ktorý blokové konanie voči žalobkyni realizoval, má dosiahnutý III. Stupeň - úroveň B1 v anglickom jazyku. Sťažovateľka preto mohla podľa súdu využiť znalosť anglického jazyka na komunikáciu v úradnom styku s príslušníkom, ako aj znalosť slovenského jazyka svojho manžela v tomto blokovom konaní.

21. V danom prípade kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 253/2014 zo 6. mája 2014, kde bolo konštatované, že „V zmysle čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 3 písm. e) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd obvinený nemá právo požadovať a konajúci súd alebo orgány činné v trestnom konaní nemajú povinnosť zabezpečiť tlmočenie do materinského jazyka obvineného, ak obvinený vyhlási, že rozumie inému jazyku, a súdy alebo orgány činné v trestnom konaní majú za preukázané, že obvinený rozumie tomuto inému jazyku, do ktorého sa priebeh trestného konania má tlmočiť.“ Keďže prakticky analogická právna otázka bola predmetom konania a rozhodovania Najvyššieho súdu SR v právnej veci vednej pod spis. zn. 2Sžo/6/2013 (na predmetné rozhodnutie poukazovala aj sťažovateľka), kde bol podaný ucelený výklad; kasačný súd v súlade s § 464 ods. 1 SSP na toto rozhodnutie poukazuje, v celom rozsahu sa s ním stotožňuje a na vybrané časti rozhodnutí odkazuje:

22. „Aj na zahraničného občana sa vzťahuje nevyvrátiteľná domnienka ustanovená v § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Je celkom logické, že uvedená domnienka by bola veľmi obtiažne aplikovateľná na každý priestupok, resp. iný správny delikt spáchaný cudzincom, ak by slovenský právny poriadok naznačenú tvrdosť zákona nezmiernoval priznaním nasledujúcich osobitných procesných a základných práv takémuto cudzincovi. Medzi podstatné zmiernujúce prvky pre znalosť slovenského práva cudzincom patrí základné právo na tlmočníka pre každého, kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie aj priestupkové konanie (viď čl. 47, ods. 4 Ústavy SR), a toto predstavuje tiež výnimku z povinnosti komunikovať s orgánmi štátu v štátnom jazyku (§ 7 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky). Minimálne rovnaký rozsah procesných práv Slovenská republika prijatím Rezolúcie (77) 31 z 28. septembra 1977 o ochrane jednotlivca pred rozhodnutiami správnych orgánov deklarovala, že ako člen Rady Európy prostredníctvom svojho vnútroštátneho poriadku bude ponúkať tento minimálny štandard procesných práv každému subjektu v správnom konaní na všetkých úrovniach orgánov verejnej správy. Uvedený medzinárodnoprávny rámec bol Výborom ministrov Rady Európy v roku 1991 pre oblasť správneho trestania modifikovaný Odporúčaním č. (91) 1. Podľa článku 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie každý, koho práva a slobody garantované právom Únie sú porušené, má právo na efektívny opravný prostriedok pred súdom v súlade s podmienkami ustanovenými v tomto článku. V hore vymedzenom právnom rámci mohol potom žalobca ako cudzinec postihnutý správnym trestaním na území Slovenskej republiky v uvedenom priestupkovom konaní využiť svoje procesné práva, resp. poukazovať na skutočnosť, že konajúce správne orgány mu tieto práva nepriznali.“

23. „Do uvedeného vnútroštátneho súboru patria najmä ústavné právo na tlmočníka v priestupkovom konaní (čl. 47, ods. 4 Ústavy SR), subsidiárne pôsobiace základné pravidlá konania vymenované v Správnom poriadku. Naopak do medzinárodnoprávnej ochrany cudzinca je nutné zaradiť najmä hore uvedené právne akty Rady Európy (Rezolúcia č. /77/ 31 o ochrane jednotlivca pred rozhodnutiami správnych orgánov a Odporúčanie č. /91/ 1 o správnom trestaní) a Európskej únie (najmä Charta základných práv Európskej únie). Popri nich je tiež nutné zdôrazniť napríklad čl. 14, ods. 3 písm. a/ Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.“

24. „Najvyšší súd Slovenskej republiky pripúšťa, že iná situácia by nastala, pokiaľ by žalobca ako cudzí štátny príslušník bol o svojom obvinení z priestupku ako aj o následkoch prejavu ochoty zaplatiť blokovú pokutu riadne poučený. Napriek tvrdeniu žalovaného o riadnej komunikácii príslušným policajtom so žalobcom v jeho rodnom jazyku, v ktorom sú podrobne vysvetlené všetky informácie potrebné k vysvetleniu prebiehajúcej kontroly, sankcií a postupu polície, sa však žiadne dôkazy preukazujúce, že by k riadnemu poučeniu žalobcu zákonným spôsobom došlo, sa v administratívnom spise policajného orgánu nenachádzajú. Samotná listina/blok na pokutu/založená žalovaným do súdneho spisu nepreukazuje, že by sa s ňou žalobca konkrétne oboznámil, porozumel jej, resp. ďalšie informácie nevyžadoval, a ani z jej obsahu nevyplýva, že by táto listina naplnila hore uvedené požiadavky.“

25. „Neexistencia listinných dokladov v spise žalovaného osvedčujúcich priebeh blokového konania a spochybňovanie legality blokového konania prostredníctvom správneho odvolania vytvára skutkovo konkrétne nejasnú situáciu, pri riešení ktorej sa Najvyšší súd Slovenskej republiky musí v zmysle zásady „in dubio pro reo“ prikloniť zatiaľ v prospech argumentácie žalobcu. Nie je možné prehliadnuť ani tvrdenie žalovaného, že hoci mala policajná hliadka žalobcu poučiť prostredníctvom ústnej informácie o jeho právach a povinnostiach, avšak krajský súd sa nezaoberal otázkou, či žalobca bol poučený o možných právnych následkoch odsúhlasenia blokového konania. Splnenie uvedenej notifikačnej

povinnosti je pred uložením blokovej pokuty najmä u cudzích štátnych príslušníkov v zmysle zásady legality podľa § 3 ods. 1 a 2 Správneho poriadku v spojení s § 51 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch nutne očakávané, lebo ide o opatrenie zmiernujúce negatívne dôsledky zásady neznalosť práva neospravedľuje („ignorantio iuris neminem excusat“) voči cudziemu štátnemu príslušníkovi“.

26. Blokové konanie je založené na dohode páchatel'a priestupku s orgánom verejnej správy a „práve zrozumiteľný prejav vôle páchatel'a vykonaný dobrovoľne, tzn. bez prvkov donútenia (nátlak fyzickou hrozbou či tieseň ako dôsledok psychického nátlaku), po uvedomení si svojej právnej situácie a po zvážení právnych možností a s nimi spojených výhod a nevýhod, tzn. realizácia práva výberu z dvoch zákonných foriem konania, je hlavnou podmienkou pre platnosť dohody o vine a sankcii a pre riadne začatie blokového konania oprávneným správnym orgánom (bližšie rozsudok NS SR spis. zn. 1Sžr/22/2011 zo dňa 28.februára 2011).“ Kasačný súd poznamenáva, že aj v danom prípade v administratívnom spise žalovaného absentujú dôkazy, ktoré by preukazovali priebeh skutkového deja v tom zmysle, či sťažovateľka ako cudzia štátna príslušníčka bola o svojom obvinení z priestupku a následkoch prejavu ochoty zaplatiť pokutu riadne poučená. Súčasťou spisu č. PPZ-HCP-PO7-4310/2022-PC je aj Záznam z prejednávania priestupku v blokovom konaní zo dňa 21.09.2022, ktorý neobsahuje žiadnu informáciu o tejto skutočnosti. Závery prijaté správnym súdom o tom, že sťažovateľka komunikovala s príslušníkom PZ v jazyku, ktorému rozumie (anglický jazyk), resp. v úradnej komunikácii jej pomáhal manžel môžu mať racionálny základ; postavené sú však na hypotetickej rovine a nepreukazujú, či sťažovateľka bola/nebola riadne poučená zákonným spôsobom. To sa vzťahuje aj na argument, že príslušník PZ, ktorý žiadosť vybavoval, mal ovládať anglický jazyk na dostatočnej úrovni slovom a písmom, pretože uvedené nepreukazuje, že konverzácia aj prebehla v anglickom jazyku a sťažovateľka bola zrozumiteľne poučená o podrobnostiach prípadu, ako aj následkoch odsúhlasenia blokového konania.

27. Kasačný súd dodáva, že v zmysle článku 6 ods. 3 písm. e/ Dohovoru je potrebné rešpektovať, že každý obvinený z trestného činu má právo na bezplatnú pomoc tlmočníka. Orgán verejnej správy by mal zdokumentovať postup, že došlo k riadnemu poučeniu páchatel'a priestupku, ktorý je cudzí štátny príslušník, a to zákonným spôsobom. Samotná listina/blok na pokutu nepreukazuje, že by sa s ňou sťažovateľka konkrétne oboznámila a porozumela jej, a ani z jej obsahu nevyplýva, že by táto listina naplnila hore uvedené požiadavky. Skutkové okolnosti tak, ako ich opísal správny súd sa stať mohli, ale zároveň nemuseli a ich priebeh mohol byť aj značne odlišný. Pre kasačný súd tak zostáva nevyriešená otázka, aký bol priebeh predmetného blokového konania a akým spôsobom orgán verejnej správy zaručil ochranu procesných práv sťažovateľky.

VI. Záver

28. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k záveru, že napadnutý rozsudok správneho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP a existujú dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP; a rovnakou vadou trpí aj rozhodnutie žalovaného, ktoré nebolo vydané v súlade sú zákonom. Keďže správny súd žalobu sťažovateľ'a zamietol, kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 2 v spojení s § 191 ods. 1 písm. c) SSP zmenil napadnutý rozsudok správneho súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správcu dane a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

29. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 s 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnej sťažovateľke priznal právo na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Orgán verejnej správy by mal zdokumentovať postup, že došlo k riadnemu poučeniu páchatel'a priestupku, ktorý je cudzí štátny príslušník, a to zákonným spôsobom. Samotná listina/blok na pokutu nepreukazuje, že by sa s ňou sťažovateľka konkrétne oboznámila a porozumela jej, a ani z jej obsahu nevyplýva, že by táto listina naplnila relevantné požiadavky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.